

Έφη Γεωργιάδη

της Άννας Αμφοιά

Με την ευκαιρία του διεθνούς έτους των ηλικιωμένων τιμάμε τη μνήμη ενός σπάνιου ανθρώπου, της Έφης Γεωργιάδη. Η Έφη Γεωργιάδη ήταν νομικός, με σπουδές στην Ελλάδα, Γαλλία και Αγγλία. Τα επαγγελματικά της χρόνια τα χάρισε, και το εννοώ αυτό, τα χάρισε, στο Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας. Πέρασε με επιτυχία την υπαλληλική ιεραρχία, για να φτάσει επί κεφαλής της Διεύθυνσης Ηλικιωμένων και Χρονίως Πασχόντων. Συμμετέσχε ενεργά και εκπροσώπησε την Ελλάδα σε διεθνείς οργανισμούς, όπως στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στην Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Το πέρασμά της από τη Διεύθυνση Ηλικιωμένων σφράγισε κάθε υπηρεσία, κάθε μέτρο που έχουμε στον τόπο μας για την κάλυψη αναγκών ηλικιωμένων. Παρέλαβε μια νοσοτροπία κλειστής ιδρυματικής περιθαλψης. Την πάλεψε, και άνοιξε δρόμους ανεξαρτησίας, ενεργοποίησης στην Κοινότητα, δικαιωμάτων του πολίτη, πρόληψης προβλημάτων, στήριξης ατόμων, δημιουργίας θεσμών αποκατάστασης. Γενικά, ανοικτής προστασίας.

Στη διαδρομή αυτή εισήγαγε στον τόπο μας δομές κατά πολύ οικονομικότερες, τόσο από ψυχολογικής όσο και από κοινωνικής και οικονομικής πλευράς. Όταν σκέπτεται κανείς την Έφη Γεωργιάδου, δεν μπορεί παρά να φέρει στο νου του πλήθος άλλων ανθρώπων, οργανώσεων και ιδρυμάτων. Ενδεικτικά μόνο αναφέρω: Τους τ. υπουργούς Σπύρο Δοξιάδη, Άννα Συνοδινού, Γεράσιμο Αποστολάτο, Γιώργο Γεννηματά, Μαρία Κυπριωτάκη, που με το πέρασμά τους από το Υπουργείο ανθίσανε οι υπηρεσίες για τους ηλικιωμένους, καθώς και το Γιάννη Φλώρο. Τον Όμιλο Εθελοντών, τη ΧΕΝ Ελλάδος, το Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας, το Κέντρο Μεριμνας Οικογένειας και Παιδιού, τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, που στήριξαν τα πρώτα ΚΑΠΗ. Τον Αναστάσιο Δοντά, που μακάρι τα Δημοτικά Γηριατρεία, που είχε ξεκινήσει, να είχαν ενσωματωθεί πληρέστερα στα ΚΑΠΗ. Το Δημήτρη Ρουμελιώτη, που μας έχει αφήσει πια, και το Λευτέρη Μπάκα, που έβαλαν το λιθαράκι της αποκατάστασης και φυσιοθεραπείας και το πάντρεμα πρόνοιας και υγείας μέσα στα ΚΑΠΗ. Τον Ανδρέα Λεντάκη, που κι εκείνος μας έχει φύγει, που ξεκίνησε το πρώτο ΚΑΠΗ στους δήμους. Τη Μαίρη Μαλικούτη, τη Δώρα Μπάκα, την Ευαγγελία Χατζή, που ξεκίνησαν τα πρώτα προγράμματα βοήθειας στο σπίτι, στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό και στο Δήμο Κεραιτσινίου, που τώρα αυτά τα προγράμματα, μετά από 15 χρόνια, πολλαπλασιάζονται σε περίπου 300 δήμους της

Ελλάδας. Πάμπολλους άλλους ανθρώπους, που δεν υπάρχει δυνατότητα να αναφερθούν αυτή την ώρα. Μαζί μας όμως είναι η Αθηνά Αθανασίου, η Λίτσα Πολίτη, η Ελένη Βιδαλάκη, η Αφροδίτη Τεπέρογλου και η Μερόπη Βιολάκη.

Αυτό ήταν το χαρακτηριστικό της Έφης και το μεγάλο της χάρισμα. Δεν δούλευε μόνη της. Δεν έκλεινε την πόρτα του Υπουργείου. Άκουγε, ήταν ανοικτή σε ιδέες. Έβρισκε δρόμους να ξεπεράσει τη γραφειοκρατία. Έβρισκε χρήματα και υλοποιούσε ό,τι πίστευε σωστό. Πολλές φορές και χωρίς χρήματα. Έβγαινε προς τα έξω και επεσήμαινε ανάγκες. Συνέδεσε το Υπουργείο Πρόνοιας με τα πανεπιστήμια, με τα

ερευνητικά κέντρα, ελληνικά και ξένα, και με τους ερευνητές. Στήριξε επαγγέλματα στο χώρο της Υγείας και της Πρόνοιας, όπως τους κοινωνικούς λειτουργούς, εργοθεραπευτές, φυσικοθεραπευτές, επισκέπτες υγείας, νοσηλευτές. Έδωσε οντότητα και εκπαίδευση στους οικιακούς και οικογενειακούς βοηθούς των ΚΑΠΗ και της Βοήθειας στο Σπίτι. Η Έφη Γεωργιάδου δεν δημιουργούσε απλά. Αγαπούσε αυτά που έβαζε στα σκαριά. Τα αγαπούσε και τα στήριζε. Αγκάλιαζε τους εργαζόμενους, ενθάρρυνε και στήριζε τους δημάρχους, οργάνωνε εκπαιδευτικά προγράμματα και συγκεντρώσεις ανταλλαγής ιδεών. Έστηνε συνέδρια, ανταλλαγές με το εξωτερικό, εκπαιδευτικά ταξίδια των εργαζομένων, για να δουν τί γίνεται σε άλλες χώρες. Το κενό που άφησε στους ανθρώπους που δουλεύουν στο χώρο των ηλικιωμένων είναι τεράστιο.

Στα δέκα περίπου χρόνια που υπηρέτησε στη Διεύθυνση Ηλικιωμένων έγιναν, περιληπτικά, τα ακόλουθα, που τα βλέπετε και στο Βιβλιαράκι που έχετε στα χέρια σας: Ερευνητικό έργο με 20 πρωτοποριακά θέματα, σε συνεργασία με το Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, πανεπιστήμια και άλλους φορείς. Μετά την πειραματική λειτουργία 300 περίπου ΚΑΠΗ σε όλους τους νομούς της χώρας, με τη συνεργασία της τοπικής αυτοδιοίκησης. Δημιουργία των κατασκηνώσεων ηλικιωμένων. Εφαρμογή του θεσμού των κοινωνικών ξενώνων ενηλίκων. Άνοιγμα των ιδρυμάτων χρονίων παθήσεων, ώστε να είναι δυνατή η επαφή των ανθρώπων που είναι μέσα σ' αυτά με τον έξω κόσμο. Σύσταση του Τεχνολογικού Κέντρου Αναπήρων. Πρόγραμμα στεγαστικής συνδρομής σε μοναχικά ηλικιωμένα άτομα. Έναρξη λειτουργίας του Κέντρου Αποκατάστασης Χανσενικών. Εξασφάλιση σύνταξης ανασφαλιστών, μετά από απογραφή και εισήγηση μέτρων,

25.000 ανθρώπων. Πρόγραμμα βοήθειας στο σπίτι σε συνεργασία με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό και την τοπική αυτοδιοίκηση. Τηλεσυναγερμό, κατάρτιση οικογενειακών βοηθών. Όταν ήταν στο Υπουργείο, πραγματοποιήθηκαν πολλά μετεκπαιδευτικά προγράμματα για τα στελέχη και τους εργαζομένους, συνέδρια, σεμινάρια, ενώ παράλληλα πολλά από τα προγράμματα αυτά εντάχθηκαν σε κοινοτικές επιδοτήσεις. Με την ίδια ζωντάνια η Έφη συνέβαλε στη δραστηριοποίηση της Υγειονομικής Σχολής, όταν μετατέθηκε σ' αυτή. Ο κ. Κυριόπουλος είχε συνεργασία μαζί της τότε. Εργάστηκε με ενδιαφέρον και αγάπη και πραγματοποίησε συνέδριο έρευνας, σεμινάρια, εκδόσεις.

Η ανησυχία της και η αγάπη της για το θεσμό που εκείνη δημιούργησε, την ώθησαν στο να συστήσει, με συνεργάτες και φίλους, την Ελληνική Εταιρεία Κοινωνικής Συμμετοχής. Όλοι όσοι τη γνωρίσαμε και δουλέψαμε μαζί της, ξέρουμε ότι ήταν μοναδική. Ξέρουμε ότι μας λείπει.

Στη μυθολογία των Αυστραλών γηγενών υπάρχει ένας μύθος. Λέει ότι ήτανε ένας βαρκάρης, που όσο ήτανε ζωντανός πήγαινε τη βάρκα του και τον καμάρωναν όλοι. Όταν έφυγε από τη ζωή, η βάρκα συνέχισε να πηγαίνει, και όσοι πλησίαζαν δεν έβλεπαν κανένα πάνω στη βάρκα, έβλεπαν όμως την αντανάκλασή του μέσα στο νερό. Η αντανάκλαση της Έφης Γεωργιάδη είναι ορατή στα δικά μας νερά.

* * *